

Vindsröjning!

Vänsterpartiet och Ung vänster har som bekant nyligen flyttat till fräscha lokaler i nordvästra hörnet av Mårtenstorget. På vinden till den gamla lokalen, Bredgatan 28, återstår ännu en massa lämningar av cirka 25 års politisk aktivism: möbler, arkivpärmar, trycksaker, banderollstänger, porträttbyster (Gun Hellsvik och Göran Persson), väggnar från salig Bokcafé, hela fyra bastrummor (alla dock inte hela), screentryckutrustning, affischtavlor och inte minst virke till sådana, en mängd lampor, en modelljärnväg samt en del annat smått och gott. Något ska flyttas till nya förvaringsutrymmen, mycket ska kastas.

Vi uppmanar alla parti- och förbundsmedlemmar men även övriga VB-läsare: hjälp till med vindsröjning, resterande flyttning och iordningställande av den nya lokalen! Nu på fredag handlar det om att fylla en container med returpapper, lördag-söndag ska en annan container fyllas med diverse skräp, söndag och måndag körs ett antal turer till de nya förråden. Vi börjar vid 10-tiden alla dagarna.

Liten hämnd

En dag för några veckor sen badade P-huset Färgaren (f.d. Epas P-hus) i gamla biljetter och annat skräp. P-bolagets verkställande direktör ryckte ut. Det visade sej att alla papperskorgarna var avlägsnade genom att man kapat de järnrör med vilka de var fastgjutna i betonggolvet.

Skadegörelse har inte varit ovanligt i de kommunala p-husen, något som har oroat vissa parkerare. Nu handlade det dock inte om något vandaldåd. Det var bara så att p-bolaget efter långvarigt missnöje hade sagt upp städavtalet med Renhållningsverket. Och det var Renhållningens papperskorgar som man nu med stor möda hade tagit med sej.

– De kunde väl ha erbjudit oss att överta papperskorgarna, muttrar p-bolagets styrelse som tycker att det inte ska gå till så här mellan olika kommunala inrättningar.

Kvarnby

Än är inte Kvarnby skolans framtid avgjord men det ser lovande ut. Malmö stad har förklarat sej beredd att flytta över sitt borgensåtagande till en ny huvudman. Insamlingen av de kontanter som behövs till ett övertagande fortsätter. Eftersom man är nära det tidigare satta målet 350 000 har den nya styrelsen (som

Partistyrelsen (v):

Uppslutning kring Gudrun

En miniintervju med Ann Schlyter om partistyrelsens extra möte i förra veckan. Som stödde Gudrun Schyman i hennes beslut att återinträda som partiledare fram till partikongressen.

– Det var många ledamöter, kanske väl många, som utförligt och i ofta samstämmiga ordalag uttryckte sitt stöd. Ingen ifrågasatte t.ex. hennes snabba återkomst. Men Gudrun betonade att hennes nya behandling bara hade börjat, med en fas som handlade om att skapa insikt om sjukdomen alkoholism. Nu fortsätter det med AA-möten och återbesök på Nämndemansgården.

– Man kan jämföra med allergi, sa Gudrun. Det finns ämnen som somliga människor klarar av men andra inte tål. Hon fortsatte med att berätta om vilken grundsyn behandlingen bygger på. Den är icke-hierarkisk och utgår från att individen är svag på egen hand men tillsammans med andra, i

kollektivet, kan man lyckas. Det finns paralleller med vårt partis ideologi, tyckte Gudrun.

– Många stödde alltså Gudrun och gav goda råd, som väl i vissa fall kan tolkas som kritik. Det fanns t.ex. de synpunkter som även har kommit fram i Dagens Nyheter, att Gudrun försummat det inre partiarbetet vilket lett till att en samling män har kommit att dominera. Gudrun förklarade sej med att hon medvetet satsat på att utåtriktning och breddning men insåg att detta kunde innebära problem, och att det behövs balans.

– Gudrun har brukat träffa en "tisdagsgrupp" som fungerat som ett bollplank för henne: Lars Ohly, Johan Lönnroth, Hans Andersson, Ulla Hoffman och någon till. Vissa har sett detta som en informell maktgrupp som övertagit faktiska befogenheter från verkställande utskottet. Själv delar jag inte den kritiken. Bollplank behövs säkert och Gudrun har i motsats till Lars Werner öppet redovisat sina kontakter av det slaget.

leds av Ann-Mari Campbell, v-ordförande i Malmö) höjt ribban till en halv miljon. Till de största bidragsgivarna hör vänsterpartiets och Ung vänsters Skånedistrikt med 50 000 resp. 25 000 kr.

Paragrafvillan

Vet ni vad en paragrafbåt är? Jo, ett handelsfartyg på 499 brutto-registerton. Ligger man under 500-gränsen råder det snällare bemaningsbestämmelser och andra regler som sänker driftkostnaderna. Men eftersom ett brutto-registerton inte består av tusen vanliga kilogram utan är ett komplicerat rymdmått, kan en paragrafbåt vara mycket större än vad regelskrivarna ursprungligen hade tänkt sej.

På Galgevängsvägen i Lund byggs just nu ett paragrafhus, den mångomskrivna Dallasvillan. Byggherren, en framgångsrik företagare i tryckeribranschen, och hans arkitekt har tänjt på stadsplanebestämmelserna långt mer än vad åtminstone grannarna hade tänkt sej. Följaktligen överklagades bygget och stod länge stilla. Men sedan man sänkt ett visst höjdmått med 4 cm och gjort några andra anpassningar kunde huset godkännas.

Grannhusen är förvisso nättare och noblare i linjerna. Dallasvillan är en katt bland hermelinerna som inte precis höjer områdets status och fastighetsvärden. Kanske fruktar man att sommarkvällarna ska bli en lång rad av bourbondoftande barbecuefester med country & westernmusik på hög volym.

Med något skadeglad förväntan undrar vi andra hur denna interna konflikt inom den lokala borgarklassen kommer att utvecklas.

Farsor och morsor på stan

Det har lugnat ner sej kring 30 november. Lars Hultén har ju gett upp demonstrationsförsöken och då finns det ingen anledning att motdemonstrera. Polisen hyser ändå viss oro, särskilt för vad som händer efter kl. 17 då butikerna stänger denna skyltsöndag och vill ha ut vanliga vuxna på gatan för att hålla ett öga på tonåringarna.

Då ställer Kulturen upp. Kultur räknas som vi vet numera som en positiv lokaliseringfaktor men anses även kunna dämpa social oro. På Kulturen, dvs. Kulturhistoriska museet, blir det ett omfattande program, men även Kulturen i mer nebulös bemärkelse

Den andra fråga som partistyrelsen behandlade var kravet på folkomröstning om Sveriges EMU-anslutning. Våra EU-parlamentariker med Jonas Sjöstedt i spetsen vill även efter Carl Bildts partiella uppslutning kring folkomröstningen hålla fast vid kravet på en sådan och med två tydliga alternativ: ja eller nej till EMU.

– Själv blev jag inte helt övertygad av argumentationen, säger Ann. Med erfarenhet från kärnkraftsomröstningen tror jag att socialdemokraterna får igenom ett tredje alternativ, nej nu men ja sen, ett alternativ som vinner. Jag har viss sympati för miljöpartiets linje som går ut på en omröstning i samband med riksdagsvalet om den grundlagsändring som många anser är en förutsättning för ett svenskt EMU-inträde. En sådan behandling skulle inte vara lika lätt att manipulera. Men frågan är svår och jag valde att lita på de som jobbat mer med den. Beslutet kunde tas enhälligt.

Gunnar Sandin

engageras, i form av programverksamheter som den kommunala kulturförvaltningen organiserar.

Till de samhällsbevarande kulturbärarna hör numera även Röda Kapellet som alltså har vidtalats. Lite blåsmusik i Lundagård vore lämpligt, tycker polisen.

Kapellet kände sej hedrat men det fanns ändå en viss tveksamhet mot bakgrund av erfarenheterna förra året, då orkestern spelade i ett i princip folktomt tält på Tegnérplatsen medan en spännande men störande ljudinstallation pågick i omgivningen. Fast ansvarskänslan tog över. Med tanke på att Röda Kapellets musik inte precis appellerar till tonåringarna konstaterade en musikanter:

– Vi kommer i alla fall att hålla ungdomen borta från Lundagård.

Vårda språket

För VB är språket viktigt och det var upplyftande att höra att Horace Engdahl, ny ledamot av Svenska Akademien, ansåg att språkvård hörde till akademins viktigaste uppgifter. I samma reportage förklarade han sin inställning till litteraturen: "I musiken kan man inte skilja på form och innehåll, och det kan man egentligen inte i litteraturen också." Också!

I förra numret av VB uttryckte Göte Bergström sin besvikelse över att inte fått stöd för ett förslag om avdragsrätt för hyresbetalare. Han befärdar att vänsterpartiet inte stöder rättvisa i boendet. Bostadskostnaderna tar en stor del av människors inkomst och för vänsterpartiet har alltid bostadspolitiken varit viktig. Men utvecklingen har inte riktigt gått vår väg. Förra året presenterade en bostadspolitisk utredning (SOU 1996:156) som innebär ett systemskifte från ett generellt till ett selektivt stöd till boendet.

Från generellt till selektivt

Generella och indirekta åtgärder kan utformas som korrektiv till bostadsmarknaden, och därmed göra även resurssvaga hushålls behov möjliga att tillgodose genom marknaden. Med ett selektivt stöd utpekade vissa grupper som de behövande, de "andra". Det är ytterligare steg mot det så kallade två-tredjedelssamhället.

Den politiska betydelsen av detta systemskifte är långtgående. Ett återtag från den generella bostadspolitiken är ett stort steg mot utveckling av generell välfärd. Men detta har inte lyfts fram i den politiska debatten och det görs inte särskilt tydligt i utredningen. Istället lyfts den mycket mindre politiskt intressanta omvandlingen från produktionspolitik till boendepolitik fram i titeln.

Allmännytta – inte särnytta!

En förutsättning för en generell bostadspolitik enligt svensk modell är att de allmännyttiga bostadsområdena inte omvandlas till en "särnytta" för de mest utsatta hushållen. Utredningen föreslår inga förändringar för de allmännyttiga företagen, och risken är stor att deras ställning undermineras genom de föreslagna förändringarna

Bostadspolitik

i finansieringssystemen i kombination med kommunernas pressade ekonomiska läge. I sin reservation menar vänsterpartiet att kommuner med bostadsföretag i kris, skulle få statligt stöd i form av någon sorts "kommunakut".

Allmännyttiga bostadsföretag skall enligt utredningen vara ett kommunernas styrmedel i bostadspolitiken, men den ger knappast någon förklaring till vad detta innebär eller några exempel på hur detta styrmedel kan utnyttjas. Det finns inte heller mycket i utredningen om förvaltningsfrågorna, något som kan tyckas märkligt med tanke på utredningens rubrik.

Motverkar inte segregering

Segregationen på bostadsmarknaden behandlas ganska utförligt i utredningen och statliga bidrag utlovas till utvecklingsprogram för de mest utsatta områdena. Men några åtgärder för att hämma segregationsdrivande faktorer annonseras inte. Tvärtom menar utredningen att bruksvärdesprincipen ska tillämpas så att hyressättningen bättre ska avspeglade människors prioriteringar. Detta innebär att endast betalningsstarka hushåll i längden har råd med att behålla hyresbostäder i attraktiva lägen. Med den marknadsanpassade fastighetskatten gäller det även egna hem. Betalningssvaga hushåll måste söka sig till områden med lägre hyra eller lägre fastighets-skatt.

Det finns en rad komplikationer med förslaget till särskilda utvecklingsprogram för utsatta områden. Exempelvis säger utredningen på flera ställen att förändringsarbete på lokal nivå måste utgå från ett

underifrånperspektiv. Samtidigt krävs att kommunstyrelsen måste anta mål, beskrivningar, kostnadsberäkningar och till och med utvärderingsplaner för att få bidragen. När allt detta är gjort i ovanifrån i förväg kan det vara svårt att fortsätta arbete med ett perspektiv underifrån.

Det är en passiv, inte en aktiv bostadspolitik som presenteras. Den går från en generell till en selektiv politik, där åtgärderna riktas till vissa grupper, ungdomar, äldre och handikappade, eller mot vissa så kallade "utsatta bostadsområden".

Estetik i bostadspolitiken

Positivt är att estetiska värden för första gången behandlats i en bostadspolitisk utredning. Den kulturpolitiska utredningen året innan (SOU 1995:84) hade banat väg genom att betona vikten av att skapa goda förutsättningar för arkitektur och formgivning. Det estetiska målet för bostadspolitiken är att skapa boendemiljöer som "skall vara stimulerande, estetiskt tilltalande samt vara i harmoni med det omgivande landskapet och kulturmiljön".

Utredningen konstaterar att estetisk kvalitet ofta uppfattas olika av den kulturella eliten, av beställare och boende, och den föreslår dialog och debatt om kvalitet i arkitekturen. Och visst kan smak användas som maktinstrument ha betydelse i ett politiskt perspektiv. Det finns en risk i att debatten kommer att föras av den professionella eliten, inom vilken såväl elitistiska och paternalistiska som mer demokratiska synsätt på arkitekturen finns företrädda.

Miljöanpassning

Utredningen lägger stor del av ansvaret för miljöproblemen på de enskilda människornas livsföring, och den ger kommunerna i uppgift att bevaka de miljökonsekvenser som har sin grund i boendet. Visst är lokalt ansvar bra, men här finns också en risk. Att föra över boendets miljöproblem helt till den kommunala politiken blir ett led i en så kallad subpolitiserings av miljöfrågan som helhet. Det vill säga, staten avsägar sig sitt ansvar. Det finns en underton av övertro på tekniska lösningar och en ekologisk ingenjörskonst, som leder tanken till fyrtioalets bostadspolitiska utredning och till satsning på en sociala ingenjörskonst. Ändå kan nog formuleringen av högtflygande målsättningar, såsom att Sverige ska bli "ett föregångsland för att skapa ett ekologiskt hållbart samhälle", vara bra för att motivera kraftsamlingar.

Utredningen anser att jämställdhetsaspekter ska vägas in i all samhällsplanering, men man kan konstatera att jämställdheten inte ens ägnas två sidor i utredningen. Om utredningen i sig ska vara ett exempel på den nya *mainstreaming*-strategin finns anledning att vara orolig, för jämställdhetsaspekten är inte alls eller ytterst ytligt behandlad i övriga delar av utredningen.

För er som vill veta mer: läs utredningen själva! Den granskning som gjorts av ett antal forskare kan också rekommenderas.

Bostadspolitik 2000 – från produktions- till boendepolitik. (SOU 1996:156)

Turner, Bengt & Vedung, Evert (red.) *Bostadspolitik för tjugohundratalet. Återtag och nya värden.* Institutet för bostadsforskning, Gävle 1997.

Ann

Den goda jordens komplikationer

Efterhand har det uppstått motsättningar kring Lunds översiktsplan. Sandbyborna vill bygga mer i Sandby, Dalbyborna vill bygga mindre i Dalby osv. Men den mest intressanta motsättningen är fortfarande den som förra året höll på att spräcka den rödgröna koalitionen: ska någon nyexploatering av högvärdig åkermark tillåtas? Och det handlar då inte om trivselsynpunkten att Lund bör förbli en småstad utan om det miljöfundamentalistiska perspektivet: att det i ett globalt perspektiv är omoraliskt att bebygga 10+-jord.

Lyckligtvis finns det ett utmärkt underlag för den diskussionen i form av Miljödelegationens och Lotten Westbergs skrift "Ett uthålligt jordbruk i Lund – svårigheter och möjligheter", en av översiktsplanens många underlagsrapporter.

Ge oss korna åter!

Lunds kommun har alltså stora arealer god jordbruksmark men också en växande befolkning. I dag

finns det teoretiskt sett nog med jord för att föda Lundaborna säger rapporten, och ännu lättare blir det om vi alla skulle leva efter de globala rekommendationer om en minskning av köttkonsumtionen till en tredjedel. Men, säger rapporten också, dels får vi räkna med sänkt avkastning i ett ekologiskt och energisnålt jordbruk, dels kommer jordbruksarealer att behöva användas till produktion av annat än mat, framför allt just energi. Slutsats: bebyggelsen får inte bre ut sej mer.

Dagens praktik ser radikalt annorlunda ut än teorin. Lundaborna är långt mer än självförsörjande på vetemjöl, rapsolja och betsocker. I gengäld importerar vi nästan all vårt mjöl och det mesta av vårt kött. Och tendensen går mot ökad specialisering, minskad självförsörjning och därmed längre transporter.

Långsiktigt ohållbart, säger rapporten. Gödseln från de nordskånska korna skulle behövas på Lunds åkrar men transporten är för dyr. I

stället importeras konstgödsel, delvis från andra kontinenter. Vi måste få fler djur i Lundabygden, framför allt nötkreatur.

Golf som träda

Översiktsplanen har ett ovanligt långt perspektiv, fyrtio år. När det gäller stadsplanering är det ohanterligt långt: både ideologier och materiella förutsättningar hinner ändras radikalt på den tiden. Men ur perspektivet globalt hållbar utveckling är fyra decennier inte mycket.

Den största solidaritet som vi just i dag kunde visa världen vore antagligen att lägga ner hela kommunens jordbruk. Då skulle vi bidra till att minska den rika världens överskottsproduktion på spannmål och annat och därmed höja världsmarknadspriset på säd, vilket skulle ge en injektion på landsbygdsutvecklingen i många u-länder. Eller rättare sagt skulle vi lägga jorden i träda (vilket EU stimulerar till) så att den kan tas i bruk när den

globala situationen blir en annan – om tjuo år, om fyrtio eller hundra.

Energiskog är en tänkbar form av träda. Golfbanor förmodligen en ännu bättre.

Köpenhamns vedzon

Exemplet visar svårigheten att tillämpa ett globalt solidaritetsperspektiv i något så konkret som en kommunal översiktsplan. Det finns fler, som även rapporten visar på. Till exempel detta att hålla sej inom just Lunds historiskt tillfälliga gränser. Malmö är definitivt inte självförsörjande på livsmedel och annat. Kommer en global njugethetsekonomi att återuppliva von Thürens koncentriska markanvändningsringar? Hamnar hela Lund inom Köpenhamns vedzon?

Denna och många andra frågor har Lotten Westbergs rapport väckt hos mej. Lyckligtvis behöver jag inte ta ställning. Oavsett jordens värde bör vi inte låta stan bre ut sej av det enkla skälet att *en tätare stad är en bättre och mänskligare stad*. Förtäta!

Gunnar Sandin

Kunskapsskola, inte flumskola!

En stor del av ledamöterna i Lunds utbildningsnämnd var på Skoloriksdag i Älvsjö den 7 och 8 oktober. De flesta blev nog besvika på seminarier och föreläsningar.

Själv reagerade jag starkt mot att det i ett par paneler ifrågasattes om skolans resultat hade samband med resurserna! Detta samma dag som en miljöutredning redovisade skandalsiffror! Och jäfr 1500 nedskärningsbenägna kommunpolitiker!

Det bñsta var diskussionen om vänsterpartiets skol- och utbildningspolitiska program, tyckte Monika Blomqvist och jag. Det utsattes för massiv kritik av de cirka trettio vänsterpartisterna. Men det var ett utmärkt diskussionsunderlag.

Debatten leddes av Britt-Marie Danestig-Olofsson, vår riksdagsledamot för utbildningsfrågor. Hon gick direkt på det tema som antyds i rubriken. Det är viktigt att eleverna får de kunskaper de behöver i livet. Först när man nått målen i läroplan och skollag kan man få ett intyg på genomförd utbildning i grundskola och gymnasium. Detta innebär att betyget Godkänd faktiskt underförstås i förslaget till utbildningsprogram liksom betyget Icke godkänd (möjligen Ännu icke godkänd). Och det är bra, för det är

nödvändigt att med hjälp av prov, redovisningar, färdighetskontroller osv utvärdera elevernas kunskaper och se till att ingen lämnar skolan utan de nödvändiga kunskaperna. Hon tyckte att programmets punkt 3.5 var motsägelsefullt och oklart skrivet. Det såg ut som om vi inte ville utvärdera och bedöma elevernas kunskap, samtidigt som vi faktiskt var angelägna att göra det. Vi måste bli tydligare! sa hon. Annars tappar folk förtroendet för oss. Och alla instämde.

Det är särskilt den första meningen i betygsavsnittet som skapar oklarheten: "Då kunskap inte kan mätas på ett objektiva sätt faller grundvalarna för alla former av betygssystem."

Värderingar måste göras trots att det mesta inte kan mätas objektiva. Det är faktiskt det som politiken handlar om.

Likadant på andra håll i samhället. Man kan tycka sig ha blivit orättvist underkänd i ett körkortsprov. Men det är inget argument mot provet, eller mot att det bedöms. Ett visst mått av kunskaper är nödvändiga för att trafiken ska fungera. Det är också nödvändigt att någon så opartiskt som möjligt bedömer om körkortsaspiranten har de nödvändiga kunskaperna. Ibland bedömer den personen fel.

För min del ser jag inget hinder mot att också tillämpa nivån Vål Godkänd i betygsskalan. I de flesta ämnen på gymnasienivån finns klara kriterier för det betyget. Eleven ska i förväg veta vad som krävs och kunna planera för att uppnå just den nivån.

Så långt gick vi inte i betygss Diskussionerna för det fanns en rad andra viktiga frågor att ta upp: skolans likvärdighet (mycket viktig, har med utvärdering av elevernas kunskaper att göra, behov av riksomfattande prov), Skolverkets kontrollfunktion (måste stärkas), möjligheten till sanktioner mot kommuner vars skolor inte fyller måttet (måste utredas, helst stöd-jande ingripanden), nämndorganisationen i olika kommuner beträffande skolorna (helst sammanhållna nämnder med överblick över hela skolan), friskolor (principiellt nej men i praktiken många berättigade ja), avvägningen mellan utbildningskostnader och exempelvis åldringsvården när pengarna var tryter (skolpolitiker i opposition hävdade skolans intressen, skolpolitiker i ansvarsställning kände svårigheterna i avvägningen). Med mera. Lunch. Avslutning. Hemresa.

Gunnar Stensson

fritt i huvet på en (kommunal)politiker...

finns naturligtvis funderingar kring varför det ser ut som det gör i opinionsmätningarna. Enligt Skop, som jag har för mej även stod för Lundamätningen för en tid sedan, backar vänsterpartiet och ligger nu i riket under lundavänsterns siffror, vilket i och för sig känns rätt.

Vad som väcker funderingar är vilka orsakerna är till de vikande tendenserna. En är naturligtvis den som Johan Lönnroth, vår alldeles utomordentliga vice ordförande drar, nämligen att socialdemokraterna nu närmar sig den politik som vänstern har angräpat dem för att inte föra, och därför tar tillbaka de väljare som i rent demonstrativt syfte sagt sig stödja vänsterpartiet. Det förklarar nog en del av nedgången. En annan förklaring är säker Gudrun Schymans problem. Gudrun Schyman har utåt personifierat vänsterpartiets förnyelse. När nu hennes framtid som partiledare ifrågasätts, samtidigt som Lars Ohly, "vänsterns siste kommunist", lanseras som en av motkandidaterna, blir naturligtvis en del av sumtiva väljare osäkra: hur mycket av vänsterns nya ansikte är bara kosmetika, ditkletat för att alla andra kommunistpartier bytt skepnad?

Nu är jag ganska övertygad om att Gudrun Schyman sitter kvar som partiledare även efter vänsterpartiets kongress i början av nästa år, om hon klarar av att leva som nykter alkoholist, vill säga. Där emot kan vi nog se fram emot ett ifrågasättande, både av den förda politiken, och av partiledarens nytta för partiet. Skulle, mot förmodan, detta ifrågasättande leda till en mer avståndsmarkerande politik till både socialdemokraterna och ett eventuellt samarbete med dessa, men även miljöpartiet och centern, så kommer partiet snabbt att marginaliseras igen!

Fast om bara moderpartiet lär av lundavänsterns framgångsrika politik, så går det nog bra!

S-B P

Hållbar utveckling? Intryck från en konferens

Det är tio år sen Brundtlandrapporten publicerades och begreppet "hållbar utveckling" etablerades som ett begrepp. För tio år sedan fanns solidaritetsrörelser med tredje världen och det fanns en miljö-rörelse. I de fattiga länderna ville man ha utveckling och såg på många håll miljörelsen som en rörelse i de rika länderna för att hindra dem själva att komma ifatt. Med begreppet "hållbar utveckling" började arbetet med att överbygga motsättningarna.

Bestående motsättning

Vad har då hänt på dessa tio år? Ja, för att besvara den frågan ordnades en konferens i Oslo i början av oktober. Fru Brundtland själv inledde men lämnade sedan mötet och gav plats för en rad manliga vetenskapmän som talade om befolkning, urbanisering, biologisk mångfald och hållbart resursanvändande. Jag var bara med en dag och hade svårt att få den allmänbild av läget som jag hade hoppats. Visst kan man tala om framsteg, men också om att de svåra problemen återstår att lösa, och att lösningar skapar nya problem.

Ur miljösynpunkt är det till exempel positivt att verksamheter i Östeuropa läggs ner och brunkolsröken minskar. Det är positivt att befolkningstillväxten har stabiliserats i flera fattiga länder, att en

större andel barn nås av undervisning och hälsovård. Men den ursprungliga motsättningen, den mellan hållbarhet och utveckling kvarstår så länge tillväxten och utvecklingen tar sig uttryck i en livsföring som är lika ohållbar som vår egen. När alla kinesiska familjer har en bil...

Orättvisa oppoffringar

Som vänsterpartiet sa i ett kongressuttalande för flera år sen så är det de rika ländernas livsföring som måste ändras. Det kan inte ske utan oppoffringar, och oppoffringar accepterar endast människor om de för delas rättvist. Sedan dess har människor i Sverige tvingats acceptera många orättvisor, men tyvärr sällan som ett led i en mer hållbar utveckling. Lokalt har det ändå skett så mycket positivt med miljöarbetet i Sverige på tio år. Det aktiva Agenda 21-arbetet i svenska kommuner har tyvärr fått motsvarigheter i andra länder.

Den internationella miljörelsen har förändrats på tio år. Åtminstone menade Lloyd Timberlake, tidigare sekreterare i Brundtlandkommissionen, det. Han påstod enligt en rapport att stora delar av miljörelsen för tio år sedan hade grundhållningen att *business is bad, trade is bad, economic growth is bad and all that is not perfect is bad*. Förut, menade han,

stälde miljörelsen krav på regeringar som om regeringar var rationella. Nu såg han en mer kreativ och resultatinkriktad miljörelse som insåg att politiken är konsten att se möjligheterna. Om kapitalismen har vunnit och regeringar är irrationella, ska vi då bara försöka jobba med kapitalistisk rationalitet och undvika ideologier? frågade en konferensdeltagare.

Antiurban strömning

Så mycket tal om ideologier blev det inte heller på Osломötet. Istället blev alla frågor som kom upp omformulerade till forskningsbehov. Forskning kring det som den kapitalistiska rationaliteten inte löste, kring *market failures* och ekologisk ekonomi efterfrågades. Speciellt behövs forskning kring städernas problem.

Det fanns en antiurban strömning kvar bland flera deltagare i Oslokonferensen. Men halva jordens befolkning bor i städer och städerna kommer att fortsätta att växa. I dem genereras i medeltal tre fjärdedelar av bruttonationalprodukten och de är centrum för innovationer. Men där finns också många fattiga, ofta under levnadsvillkor betydligt sämre än vad det ser ut som i internationell statistik.

I statistiken räkas alla som bor inom trehundra meter från en vattenpost, som att de har tillgång

till vatten oavsett om det är tusen personer som delar på vattenposten, om det finns vatten i kranen endast ett par timmar om dan, eller om vattnet är infekterat. Om bistånd ska riktas mot fattiga, borde det alltså i högre grad gå till städernas befolkning. Det finns redan en agenda som om den förverkligades skulle förbättra livsmiljön för de fattiga drastiskt. Det är den så kallade "bruna agendan" eller *the bugs and shit agenda*.

En myt som togs upp och avisades var att det är de fattiga som är miljöförstörarna. Även om det finns platser där det händer att fattiga människor hugger ner för mycket skog för att få bränsle, så är faktiskt detta en obetydlig del i den totala förstörelsen som bolagen står för.

Ann

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).

NY ADRESS.....

Ett försvar

Jag är glad att mitt lilla inlägg i nummer 26 av VB väckte uppmärksamhet. Det är alltid positivt om man kan hålla den ideologiska debatten i partiet levande.

Till att börja med aafår jag nog erkänna att jag använt begreppet "flitiga företagare" något slarvigt, men jag tror ändå inte att vänsterpartiet bör rikta in sig särskilt på att stödja dessa (samtidigt som jag inte anser dessa vara några av våra största fiender – det är och har alltid varit storkapitalet). Johan skriver även att ca. fyra miljoner svenskar äger aktier och merparten av dessa ändå är vanliga löntagare. Det är sant och förklarligt. Människor har en fallenhet att utnyttja sådana ekonomiska mekanismer som kan gynna dem själva och aktier är en sådan. Jag moraliserar inte över det, i dagens samhälle anser jag inte att det är förkastligt att människor köper aktier. Jag tycker däremot inte att dagens system är att föredra. Vi måste våga ha visioner, även sådana som spränger ramarna för dagens ekonomiska system, om vi inte ska fastna i ett administrerande av ett välfärdssamhälle som enbart existerar på storfinsansens nåder. Även om jag inte håller med om Johan Lönnroths slutsatser tycker jag att det är bra att han faktiskt har lagt ett förslag till en framtida strategi, sådant vill jag gärna se mer av.

Nu över till Gunnar Sandins kritik av min artikel. Jag tycker att han läser in mycket i min text som jag inte menar. I min artikel står det ingenting om att det skulle vara ett nationellt projekt att begränsa kapitalets makt. Jag tror inte att en revolution i ett land är möjligt i längden.

Gunnar skriver även att de svaga i samhället i samhället inte är någon stark social kraft. Detta påstående är ganska självklart eftersom jag då inte hade valt att benämna dessa grupper som just svaga. Naturligtvis menar jag inte att det enbart är dessa grupper som ska stå för den politiska omvälvningen, även starka grupper, som akademiker, har en viktig uppgift att fylla. Att på sektvänstermanér tala om att enbart mervärdesproducerande arbetare kan utgöra den revolutionära kraften i samhället, är inget som jag sysslar. De

traditionella arbetarna är ju dessutom, som Gunnar påpekar, en minskande grupp och jag har aldrig påstått något annat. Han skriver även att de marginella inte har kunnat förena sig för att hota makten. Borde inte det vara en självklar vision och målsättning för vänsterpartiet att ena dessa grupper för en politisk och social omvälvning av samhället?

När det gäller EU ser jag inte det som ett forum för att föra kampen mot kapitalismen inom, snarare tvärt om. Trots allt vackert tal om fred och samarbete över gränserna är EU ett projekt av och för storkapitalet. EU grundlagsfäster i och med EMU en nyliberal politisk doktrin med inflationsbekämpning som främsta mål. Jag tycker inte att en organisation som grundlagsfäster kapitalismen är något adekvat forum för att kämpa för socialismen inom och varför ska vi bara begränsa oss till Europa? Som internationalist är jag mycket skeptisk till EU-projektet som bygger ekonomiska och politiska murar mot den övriga världen.

Avslutningsvis vill jag säga att jag fortfarande anser att vänsterpartiet främst ska vara ett parti som kämpar för de svaga (eller de marginella som nog är en bättre definition) i samhället och för att, tillsammans med progressiva krafter i andra länder, kämpar för att bryta kapitalets makt över samhällsutvecklingen.

Matz Gustafsson

Ett hållbart Lund?

Hållbara människor, hållbart samhälle och hållbar utveckling?

Vardagslivets miljöarbete – teori och praktik. En lokalt inriktad miljökonferens i Stadsbibliotekets hörsal i Lund, Fredagen 7 november 1997 kl 13.00 – ca 18. Gratis.

13.00 Några inledande perspektiv på Ett hållbart Lund

Hållbarhetsbegreppet – varför har vetenskaperna så skilda perspektiv? Håkan Hydén, professor i rättssociologi, Lunds universitet

Hinder eller möjlighet? En praktiker ser på hållbarhet. Högni Hansson, miljöchef i Landskrona, lundabo på kvällarna

Människan, tekniken och naturen – hur går det egentligen ihop? Bodil Jönsson, naturvetare och humanist, "miljödebattör"

Socialt hållbar planering – vad innebär detta i praktiken för Lund? Anna-Lisa Lindén, professor i sociologi, Lunds universitet

Lunds lokal Agenda 21 – uppifrån eller nedifrån? Perspektiv från kommunalpolitiken. Karin Svensson Smith, ordförande i Lunds Miljödelegation, Lunds kommun.

14.40 Fruktpaus – fikapaus – samtalsmöjligheter – bokbord och informationer – frågor och diskussion

15.20 Kunskap och handling – Vad kan göras? Av vem eller vilka? Grönsaker, potatis eller kött – vilken mat är ur klimatsynpunkt mest hållbar? Annika Carlsson-

Kanyama, doktorand, Systemekologi, Stockholms universitet

Vilket egenintresse har företag av och vad kan de göra för att förbättra miljön? Karl Lidgren, professor, Internationella miljöinstitutet, Lunds universitet

Skolan som en långsiktigt betydelsefull och lokal miljöaktör i en stadsdel. Per Wickenberg, doktorand, rättssociologi, Lunds universitet.

16.20 Mackor och öl/vatten – samtalsmöjligheter – bokbord och informationer – frågor och diskussion.

17.00 Går det lokalt att ändra på våra trafikvanor? Cykelexemplet på Östra Torn i Lund.. Christina Nilsson, projektledare för trafikprojektet i stadsdelen, och Annika Nilsson, doktorand på trafikteknik, LTH, samt Karin Brundell-Freij, docent i trafikteknik, Lunds tekniska högskola

Konsument- och miljörelsens betydelse – möjligheter och hinder. Eva Lindberg, Naturskyddsföreningen, projektledare för "Hållbara kommuner"

17.40 Avslutande frågor och diskussion kring "Ett hållbart Lund?"

Konferensen är ett gemensamt jubileumsarrangemang av sociologiska institutionen (50 år) och rätts-sociologiska avdelningen (25 år) vid Lunduniversitet.

Sänd gärna en förhandsanmälan till Per Wickenberg, fax 12 00 10, Per.Wickenberg@rsoc.lu.se

Gentlemannens frukost: Kontinentalt på Frappé

Vi har som bekant inte haft någon inflation att tala om de senaste åren. Jag misstänker emellertid att myndigheterna vid beräkningen av konsumentprisindex inte har tagit hänsyn till prisutvecklingen på vissa konditorivaror. 43 kr för kaffe, ostmacka och wienerbröd är faktiskt i mesta laget.

Ändå brukar det på förmiddagarna vara rätt välbesatt på Frappé där denna prisvärda råder.

Stället har nämligen kvaliteter. Först läget: centralt och vid en gågata på vilken trottoarbord ställs ut så snart solen värmer det minsta. Vackert ljus genom de stora fönstren fast de vetter mot norr. Det bästa än nog ändå den kontinental stämningen, som förhöjs av att det brukar finnas gäster som ser kontinentaleuropeiska ut. Till

det osvenska hör vidare kaddisken med sitt ovanliga sortiment av chokladöverdragna godsaker, den året runt laddade glassboxen och den aldrig frånvarande doften av tobaksrök – jag röker inte själv men tycker att det ska dofta tobak på ett riktigt kaffé.

Kaffet är som kaffe brukar men ostmackan ny tillverkas på beställning och är garnerad med flera sorters grönsaker. Wienerbrödet är utmärkt: ganska stort, sprött och med stark vaniljsmak.

Till det negativa hör det torftiga tidningssortimentet. Sydsvenskan, punkt slut. Fast i tobakshandeln tvärs över gatan kan man köpa både La Repubblica och Frankfurter Allgemeine.

Gr

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITISKA GRUPPEN
möte må 27.10 kl 19.30 på partiokalen.
Ämnen: Kdn inför 1998, fullmäktige.
UNG VÄNSTER. Må. 27.10 kl. 19.
Medlemsmöte.

RÖDA KAPELLET So 26.10 kl 18.45.
Rep. med Birgit. Eisler! Boka spel 30.11!

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Gunnar Sandin.
Nästa redaktör: Rolf Nilson.

Manus sänds per post till Veckobladet, Svartbrodersg. 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 123123.
Manus mottas gärna på 3,5" diskett.
Telefon till redaktörerna:
Karin Blom 046-14 16 12
Rolf Nilson 046-12 90 44
Gunnar Sandin 046-13 58 99
Vid utebliven tidning ring:
Sven-Bertil Persson 046-13 82 13.